

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Bzerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 15.
Telefonszáma: 14.

Előfizetési árak: egész évre 160 K, féltre 80 K, negyedévre 40 K, egy óra 13-30 K. Egyes szám ára 2 K.

Felelős szerkesztő:

ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-szövetség hivatalos lapja.

Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

„Hiszek egy Istenben.
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy Isteni örök igazságban.
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen“

Szemle.

A napokban a bakonyjában jártam néhány községben. Mindenütt sürgés-forgás a házak körül. Mészelnék, ablakot, kaput tisztítanak, utca-árkot igazgatnak, külső esint akarnak adni a háborús évek alatt elhanyagolt falusi házaknak. Itt-ott már ünneplőbe öltözött férfiakkal, fehér ruhás leányokkal, bandériumba gyülekező legényekkel találkozom utamon. Ünnepséges komolyság, lázas izgalom, kíváncsi várakozás szól hozzám az arcokról. Hogy is ne, hisz ritka ünnepségre készülnek, az ifjuság életében oly jelentős egyházi aktsúra, a keresztényi hitben, a Krisztus vallásában való megerősítésre: bérmlásra. Ma, a multak keserű tapasztalatai után az emberi megteveljedések szomorú korszakában sokkal nagyobb, sokkal mélyebb jelentősége van a keresztény kultusz ápolásának, mint volt bármikor is a multban. Ma Magyarországot nyomoruságos sorsából csak egy hitében erős, lelkiéletében elszánt, testvéri szeretetben áldozatképes nemzedék tudja csak egy jobb jövő utjára terelni. — Míg kocsim áthaladt a falvakon, míg szemem gyönyörködve szemlélte a körutján járó egyházfejedelmet váro izléses díszkapukat, melyek lomsátorából kedvesen mosolygott le az „Isten hozott“, úgy érzem, jobb jövőnkbe vetett hitünk nem könnyű buborék csupán. Az az újítábreedés, mely a kereszt jegyében indult el, urrá lesz a nép lelken, urrá lesz a magyar hazán, s végre ur lesz a magyar száját hazájában... Es ime a gyönyörű délibáb máris oszlóban... a parányi, pillanatig csillogó buborék, a keresztény kurzus erősödésébe vetett hitem hamar szét-pukkant... Az egyik község irdemes embere beszélgetés közben ezt vágja szemembe: „Hát uram, én tisztelem a keresztény kurzust, amikor a püspök kocsjá elé a zsidó lovát kell befognunk.“ Tonább feszegetem a dolgot és kitérjük, hogy nem az a baj, hogy nincs lova a községnek, vagy hogy nincs megfelelő lova, hanem az a baj, hogy nem adtak a községbeliek előfogatot a püspök kocsjá elé s így a szükség a Salamonhoz vitte az ünnepség-rendezőket. Így történt, hogy míg a püspök kocsjá előtt a Salamon lova parádézott, Salamon és sztriai társai — kik jól érzik magukat a keresztény kurzus árnyékában — mosolyogva tekintettek az „Isten hozott“-al ékeskedő díszkapu felé és úgy sugták egy-

más között: „Isten hozott, meg a Salamon lova“. Vajjon sejtette-e ezt a nemes egyházfejedelm? Nem hiszem! mert ezt tudca, aligha hátat nem fordított volna a községnek és bérmlásnak, mint egykor Péter apostol Rómának és hiába harsogott volna utána: „Quo vadis Domine?“

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

A magyar kérdés és a kisántánt.

Grác, szept. 15.

(M. T. I.) A „Tages Post“ belgrádi értesülése szerint illetékes helyen megcáfolják azt a hirt, hogy az ántánt a magyar kérdésben mandátumot adott Jugoszláviának. Kijelenti azonban, hogy ha göntésre kerülne a sor, akkor ezt Jugoszlávia a kisántánt többi államaival teljesen egyetértve hajtaná végre.

Tárgyalások

Nyugat-Magyarország átadásáról.

Bécs, szept. 15.

M. T. I. A Neues Wiener Abendblatt értesülése szerint, bécsi ántánt körkben a Nyugat-magyarországi kérdést ma kedvezőbben ítélik meg. Ugyilátszik, hogy azok a közlések, amelyekel Castagnetto herceg budapesti olasz követ tegnap a magyar kormány magatartásáról és szándékairól tett, lényegesen hozzájárultak ehhez a felfogáshoz. Határozatokat sem tegnap, sem ma még nem hoztak Nyugat-Magyarország kiirtítésének új módozata ügyében, amelyet a változott viszonyok tesznek szükségessé, a tárgyalások, hir szérint, már holnap megindulnak Sopronban az ottani tábornoki bizottság tagjai és a magyar kormány képviselői között.

Az angol sajtó Magyarország ellen.

Páris, szept. 15.

Az angol sajtó nagy fontosságot tulajdonít a nyugat-magyarországi eseményeknek. A Times és a Daily Telegraph hosszabb cikkben foglalikozik a kérdéssel. A Times bécsi forrás nyomán ismerteti az eseményeket és Magyarország magatartásában kihívást lát a szerződéssel szemben. A lap szerint az ántántnak be kell avatkoznia, mert egyrészt Ausztria túl gyenge, másrészt a szövetségesek tekintélye megköveteli, hogy érvényt szerezzenek a szerződésnek. A lap reméli, hogy a szövetségesek közt fennálló véleményeltérés nem fogja megbénítani akciójukat.

A panama.

Nem politikai érdekből, kicsinyes kortesfogásból, vagy örvendve az alkalomnak, hogy személyi kérdést csinálhatunk Magyarország legújabb botrányából, hanem a közéleti tisztesség, a keresztény irányzat védelme céljából tesszük szóvá azt a példátlan korrupción, melynek egy gyönyörű példánya ép a napokban került felszínre a sötét fertőből, melyről úgy beszélnek, hogy: kiviteli csalás.

Nem ismeretlen fogalom előttünk a panama szó jelentése, sajnos igen gyakran találkozunk vele a legutóbbi évtizedek alatt. A temesvári farészvények, a lánchidészvények ügye, a sópanama, az Olaszországba történt lisztcsempészet, a háború alatti szállítási visszaélések szakadatlan sorozata, mind-mind igen élénk emlékezetünkben vannak még. De mindezek csak gyermek csinytevések voltak ahhoz a gyalázatosághoz képest, melyet Esküdt Lajos úr, az őszirózsás forradalom bokrétás hőse, a m. kir. földmivelésügyi miniszter magántitkára, a közönséges szürke kis vasuti díjnokból a bársonyszékek közelében forgolódo, lakkipős, monoklis, borotvált száju ficsurrá vedlett kiviteli engedélygyártó, az éhező, nyomorgó és nélkülöző százazrek rovására társaival egyetemben elkövetett.

Esküdt Lajos miniszteri magántitkár úr ügyes manipulációja folytán az ország gabonája külföldre vándorolt, miatta milliók fognak koplalni idebent, és milliók fognak sóhajtozni kenyér után. Kivitték a gabonát az éhes szájak elől, a burgonyát a korgó városi gyomor elől, elvitték a téli ellátmányt idegenbe, ellenségeinkhez. Ez a gyalázatos panama nem személyi kérdés, nem alantos pártédek és politikai hajsza ennek szóvátétele, de az ország becsületén esett szegényfolt, a keresztény és nemzeti irányzat elposványosítása, a büntető törvénykönyvbe ütköző szigoruan büntetendő gyalázatos visszaélés. Rettentő bűnök ezek, melyek egy betegségéből lábbadozó, léteért küzdő, önönmagáért vivődo szerencsétlen ország még szerencsétlenebb lakossága ellen követtegette el.

Távoli áll tőlünk a gondolat, hogy ocsmány egyéni érdekekkel gyanúsítsunk meg politikusokat, a becstelenség sorába rántsunk vezető egyéniségeket, de a közérdekében megkövetelhetjük, hogy ne adjanak menhelyet, feledet, takarót a korrupciónak, a homályból feltolakodott vesztegetőknek, a kijáróknak, a panamagyártóknak.

Ott a tulsó tábor, mely gyűlölte,

megvetette a hivatalnok embert, legyűrésére, megsemmisítésére tört a „szellemi munkásnak“, most ujjongva tapsol, fenn-neki bálálja: ime ez a magyar tisztviselő. A becsületes, a kipróbált, a munkában meggőnyödt, rongyos ruházatu, korgógyomru tisztviselő pirulni kénytelen a fertőből telemelkedett „protekcons Kinder“, esküdtlajosi kompániák becstelensége miatt. Ez ellen mi a leghatározottabban tiltakozunk és amidőn megdöbbenve állunk a büzös, poshadt illatu új magyar mocsár partján, fennhangon követeljük a legszigorubb vizsgálatot, a legpéldásabb büntetést.

Tisztánlátást, őszinteséget, világosságot a közélet rejtett kulisszáiba! Nyilvánosságra a sötétben turkáló vakondokkal, nyilvánosságra az ország értékeit elherdáló ismeretlen gonosztevőkkel, nyilvánosságra

mindenkivel, aki kilincsel, kijár, kiszállít, csal és lop, nyilvánosságra mindenkivel és mindenekkel, akik milliók jó vagy rossz sorsa felett intézkednek. A panamákból már éppen elég! Legyen vége, hogy láthatatlan szörös kezek igazgassák az ország gépezetét.

Nem szenzációéhség kiabál belőlünk, nem kis dolgokat akarunk felújítani országos botránnyá, hanem az elkeseredettség hangja sikolt ajkainkról, amikor a keresztény és magyar újjáébredés ily galád modorú bepiszkolását, sárba taposását látva fennhangon, százezrek nevében követeljük, hogy tárják nyíltan az ország szeme elé, kik azok az urak, kicsinyek, vagy nagyok, alantas-, vagy főhivatalnokok, akik az ország, a köz kárára saját zsebeiket duzzadtra tömték. Világosságot! Lássuk, kik a panamisták? D.

Egy új országos botránny.

Tömeges letartóztatások a kiviteli engedélyek bűnügyében. — A földmivelésügyi miniszter magántikára mint főmanipuláns. — Kik kaptak kiviteli engedélyt?

A mai szomorú helyzetben ismét egy közéleti botránny tartja izgalomban a lelkeket. A földmivelésügyi miniszteriumtól a Szesztermelési Részvénytársaság hétszáz vaggon gabona kiszállítására kapott engedélyt, de mivel a részvénytársaság nem rendelkezett gabonával, ezért utasították az Áruforgalmi Részvénytársaságot, hogy az ellátatlanok gabonájából hétszáz vaggont adjon át a Szesztermelési Részvénytársaságnak ezeröttszáz koronás áron, azaz a feltétellel, hogy a részvénytársaság köteles a gabonát december végéig visszaadni természetben vagy pedig a gabona vételárát készpénzben megfizetni, mely esetben mindössze két korona kötbért kell fizetnie métermázsánként. A Szesztermelési Részvénytársaság tehát átveszi a buzát ezeröttszáz koronás áron, külföldön értékesíti kettőezeröttszáz koronáért és így az üzleten az ellátatlanok gabonájával

hetven millió koronát

keres.

Ezzel az ügygel kapcsolatban olvassuk azt a szakkörökből érkezett panaszt, hogy a szakmabeli kereskedők kiviteli engedély iránti közvetlen kérését a legtöbb esetben visszautasították, míg ezzel szemben ismeretlen egyének mindenféle gabonára s egyébként árukra meghatározott árért kiviteli engedélyket kínáltak. Olvassuk továbbá, hogy a nemesített vetőmagot termelő legnagyobb birtokunk csak egész kis mennyiségű vetőmagra tudott kiviteli engedélyt kapni, holott ugyanekkor egészen jelentéktelen egyének e téren sokkal nagyobb eredményeket értek el.

Tehát ismét súlyedünk, ismét megyünk visszafelé a khaotikus bizonytalanságba. A háboru eleje jut eszünkbe, amikor a megrémült magyar cipőgyárosok, kik akkoriban még legolcsóbban adtak volna túl készleteiken és váltalnak volna megbízást, nem találták meg a közös hadügyminiszteriumba vezető utat, a bankancsok szállítását pedig szücsök, gyógyszerészek, kis papirkereskedők és Isten tudja kicsodák kapták meg, jól tudjuk milyen eredménnyel. És eszünkbe ötlük, hogy míg a legnagyobb magyar szalámigyár a háboru egész folyamán egyetlen rud szalámi szállítására sem tudott megbízást kapni, addig egyes katonai kórházakban seregestül haltak meg a katonák az alkalmi üzerektől szállított szalámi fogyasztásától. Így látszik, a veszített háboru, két forra-

dalom, a bolsevizmus és a román pusztítás réme nyomtalanul oszlottak el felettünk. Csak az országhatárok változtak, mi azonban maradtunk a régiék.

Itt a főhős!

A budapesti, sőt vidéki körökben már régóta hírek voltak forgalomba, sőt való tényként emlegették, hogy ha valakinek kiviteli engedélyre van szüksége, úgy csak menjen *Esküdt Lajoshoz*, nagyatádi Szabó István magántikrához, a földmivelésügyi miniszteriumba, hol megfelelő tapintatos viselkedés után meg lehet szerezni a zsiros tüzetli hasznót eredményező kiviteli engedélyeket.

Vajjon ki ő?

Esküdt Lajos mindössze 24 éves fiatalember, régi foglalkozására nézve vasuti altiszt, majd hatalmas tényező, ma pedig letartóztatásban levő fogoly. *Őad* községben született, Somogy megyében. Pályafutását a Károlyi forradalom idejében kezdte. Előbb tagja lett a forradalmi katonatanácsnak, majd Szemző-Singer Ernő a Károlyi éra egyik államtitkára bevitte a földmivelésügyi miniszteriumba. — A kommun kitérőse után egyik pályaudvar vörös katonai parancsnoka lett, a diktatúra bukása után azonban ismét visszakerült a földmivelésügyi miniszteriumba, hol sikerült megnyernie nagyatádi Szabó István bizalmát, ki nagy szerepet biztosított részére. Esküdt rövid félév alatt valóságos nagyhatalommá nőtte ki magát a miniszteriumban, elkapott, erélyes modort vett fel, előszobája állandóan tele volt a reá várakozók nagy tömegével, kikkel érintkezés alkalmával érezte befolyását és hatalmát. Az azelőtt még szerény anyagi viszonyok között élő fiatal ember egyszerre csak nagy lábon kezdett élni, pezsgőzött, kártyázott, lóversenyre járt és hatalmas összegeket költött a nőkre.

A konzorcium.

Nincs bűn, mely napfényre ne kerüljön előbb-utóbb. Az „Uj Nemzedék“ a múlt héten leleplező cikket közölt a „titkár úr“ szerepléséről s az ennek alapján megindult vizsgálat után előzetes letartóztatásba helyezték Esküdt Lajos s vele együtt a társait: Szunyogh Mihály dr. ügyvédet, Mengele Lajos mérnököt, Tömöri Angela tanárnőt, Kenedy György fatermelőt, Brezina Gyula sertésbizományost, Landesmann István nagyvágót, Kubányi József kereskedőt,

Bence József dr. ügyvédet, továbbá Pirkner Brunót, a vendéglősök beszerzési csoportjának főtisztviselőjét és Kakuci László dr. miniszteri segédfogalmazót, Sereghy Elemér dr. kereskedőt, Ganzet Sándor kereskedőt, Reiter Ferenc dr., a Szentkorona Liga titkárát, Deutsch Lajosné szül. Schwartz Irma kereskedelmi alkalmazottat.

Kik kaptak kiviteli engedélyt?

Esküdt Lajos és társai főként a zsidókat favorizálták és a következőknek szereztek kiviteli engedélyt:

Hatvani-Deutsch 60 vaggon, Neuburger Albert 50, Strasser és König 20, Nemes Kálmán 20, Weisz Mór Dombóvár 40, Kontinentál r. t. 10, Timár Testvérek 25, Singer Emil 26, Elek Emil dr. 15, Mezőgazdasági és Kereskedelmi r. t. 15, Török Gyula és Sándor 15, Victuália r. t. 20, Szesztermelési r. t. 50, Szabó Géza Veszprém 20, Kovács Gyula Inámpuszta 10, Létay-Fisch Ernő 5, Katona Sándor 15, Métoz 5. E cégek 1200—1400 koronás áron vásárolták össze a buzát és 2000—2200 koronás áron adták el a külföldnek.

A nagyszabású szélhámossággal lapunk vezetőcikkében foglalkozunk, s a részletekre vissza fogunk még térni a vizsgálat folyamata alatt.

LEGÚJABB.

A határrendező bizottság Sopronban.

Sopron, szept. 15.

M. T. I. A határrendező bizottság tegnap tartotta Sopronban Juguart francia őrnagy elnöklésével alakuló ülését. Az ülésen Magyarország részéről Keresztes ezredes, Ausztria részéről Neugebauer miniszter vett részt.

A horvátok küzdelme a szerb imperializmus ellen.

Zágráb, szept. 15.

A „Magyar Kurir“ értesülése szerint a „Rjec“ két napon keresztül foglalkozik Radics parasztvezér politikai terveivel, de visszautasítja a szerb kormány azon gyanúsításait, hogy Radicsnak része volna a legújabb politikai merényletben. Radics — írja a lap — osztatlan bizalmát bírja a horvát nép nagy többségének, ő képviseli a horvát népet abban a nagy küzdelemben, melyet a horvát nép a szerb imperializmus ellen folytat.

Szabadka a szerbek túlkapasai ellen.

Szabadka, szept. 15.

Szabadkáról jelentik a Magyar Kurirnak: A belgrádi közoktatásügyi miniszterium, mint jelentik, elrendelte a „Mi Anyánk“ apácarend által fenntartott magyar elemi iskola feloszlatását. A város nagy akciót indított ezen jogsérelem ellen és küldöttséget vezetett Belgrádba. Az akció sikerrel járt, amennyiben a miniszter feltételeken megengedte az iskola és zárda fenntartását.

Egy mindenes szakácsnő kerestetik.

Cim a kiadóhivatalban.

A földreform végrehajtási utasításának ismertetése.

(Folytatás.)

Megváltás.

Ha a járadéktes olyan helyzetbe jut, hogy a járadék megváltásához szükséges összeget ki tudja fizetni, a járadékot megváltás okából felmondhatja, kivéve, ha a megváltás joga szünetel. A felmondás féltévi. A felmondás közölhető a községi előjáróság vagy a telekkönyvi hatóság útján is. Ha a járadékfelvezető a felmondás nem közölhető, a telekkönyvi hatóság a felmondás átvétele végeit részére gondnokot rendel ki.

Ha a megváltás árát a járadékfelvezetőnek kiifizetni valamely akadálynál fogva nem lehet, az részére letétbe is helyezhető. A letétbe helyezés történhetik az állampénztárnál, a postatakarékpénztárnál, a Magyar Földhitelintézetek Orsz. Szövetségénél, az Orsz. Központi Hitelszövetkezetenél, a Pénzügyi Központnál. A letétbe helyezés alapján helye van a telek járadékterhelési minősége felülírásának.

A megváltás vagy annak gyakorlása körül felmerülő viták az OFB. elé tartoznak.

Ha az állam a járadékfelvezető, hogyan történik a megváltás?

Ha az állam a járadékfelvezető, a járadéktelekszerződésben ki lehet kötni, hogy a megváltási jog csak az OFB. hozzájárulásával gyakorolható. Az OFB. a hozzájárulás megadásánál azt vizsgálja, hogy a megváltás a járadékfelvezető névre gazdasági szempontból előnyös és nem kell-e attól tartani, hogy a megváltásra szánt összeg elvonása a járadéktes anyagi helyzetét komoly veszélynek tenné ki. Ezeket a körülményeket tehát a szükséghez képest községi bizonyítvánnyal kell igazolni.

Járadékfelvezető kielégítése.

Ha nem az állam a járadékfelvezető, akkor az állam nevében a földmivelésügyi miniszter a járadékfelvezetőt a járadékot megváltó összeggel bármikor kielégítheti. Ehhez azonban az OFB. hozzájárulása szükséges. Ha a járadéktes olyan birtokból alakult, amely a törvény alapján meg nem váltható, akkor a járadékfelvezető beleegyezése nélkül kielégítésnek csak akkor van helye, ha a járadékra vonatkozó jogát másra átruházza. Az ilyen átruházásokat tehát a gazdasági felügyelőségek kísérik figyelemmel s szükség esetén teygenek a földmivelésügyi miniszternek jelentést. Az átruházást a járadéktes is bejelentheti.

Ki kérheti a járadékfelvezető kielégítését?

A járadékfelvezető kielégítését kérheti a járadéktes, vagy indítványozhatja bármely hatóság is. Az OFB. is kezdeményezheti. Minden esetben elő kell adni azonban azokat az okokat, amelyek a járadékfelvezető kielégítését kívánatosá tennék.

A járadékfelvezető kielégítése történhetik úgy is, hogy a földmivelésügyi miniszter a járadékot megváltó összeget a telekkönyvi hatóságnál letétbe helyeztetni. A letétbe helyezés foganatosítható a postatakarékpénztárnál, a Magyar Földhitelintézetek Orsz. Szövetségénél, az Orsz. Központi Hitelszövetkezetenél, a Pénzügyi Központnál. Az állam megváltási jogát a földmivelésügyi miniszter a Magyar Földhitelintézetek Orsz. Szövetségére vagy az Orsz. Központi Hitelszövetkezetre is átruházhatja. Ha a járadékfelvezető kielégítése, habár letétbe helyezés útján megtörtént, ezzel a kielégítéssel a járadékfelvezető helyébe az állam lép. A vonat-

kozó telekkönyvi bejegyzés elrendelése végett csupán az említett kielégítés megtörténtét kell igazolni.

Visszavétel joga.

Ha járadékfelvezető a járadéktelekszerződésben a járadéktesek visszavételének jogát kötötte, a járadékfelvezető kérelmére zárlatnak van helye a járadéktesekre és annak tartozékaira per indítása és veszély igazolása nélkül is, ha 1. az OFB. megállapítása szerint a járadékteseken nem maga a járadéktes és nem is hozzátartozója gazdálkodik; 2. ha a járadéktes vagy hozzátartozója a járadékteseket annyira rongálja, mivelését annyira elhanyagolja, hogy a járadék rendes szolgáltatása az OFB. megállapítása szerint veszélyeztetve van; 3. ha a járadéktesek legalább két évi járadékot van hátralékban és a hátralékos járadékot a járadéktes ingóiból vagy járadékteseket nem alkotó más ingatlanból behajtani nem lehet; 4. ha a járadéktesek csődbe jut; 5. ha a járadékteseket az állam ellen irányuló bűncselekmény miatt jogerősen elítélik; 6. ha a járadéktesek a magyar állam területéről elköltözik.

(Folytatás a legközelebbi számunkban.)

HIREK.

„Csónka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!”

— **József főherceg Ötensége megelőzte a földreform törvényt.** József királyi herceg Ötensége, — akinek jóságáról, nemes szívééről szinte legendák keringenek a nép körében — nap-nap után újabb jótékony-ságot gyakorol. Jóságos keze, a magyar föld népe iránti szeretete, ezernyi ragyogó példát mutat népének fellegítésében. Ezer és ezer a száma azoknak a jötteteknek, melyekről a nagy nyilvánosság nem tud, melyet csak a segélyezettek áldó lelke rejteget. Legutóbb Almáskamarás és Nagykamarás lakói küldöttség útján arra kérték a főherceget, hogy részükre a bányaküti gazdaságából földet juttasson. A főherceg a küldöttségnek kilátásb. helyezte, hogy kérelmüket meghallgatja s másnap automobilra ült s leutazott Bánkútra és birtoka intézőjének meghagyta, hogy bánykúti uradalmából 1700 katasztrális holdat azonnal juttasson az almáskamarási és nagykamarási földtelenekek. A főherceg jóindulatáról az ottlakók is tudomást szereztek s Bánkúton adták elő ilyen irányú kérelmüket. A főherceg az ottlakó földtelenekek is megadta az általuk kért 79 katasztrális hold területet. Az elekiek közül 200-an és a medgyesegyházaiak 150-en most szintén föld után néznek. E földnélkülieknek 1500 katasztrális területre volna szükségük. A szükséges földterület Wenckheim József, Almássy Dénes gróftól és József főhercegtől kérelmezték. Ez utóbbinál a medgyesegyházaiak ma voltak küldöttségileg és kérelmüket teljesítették is.

— **Sokorópátkai Szabó István városunkban.** Sokorópátkai Szabó István ny. miniszter, nemzetgyűlési képviselő tegnap délután városunkban időzött, mely alkalommal hosszabb időt töltött szerkesztőségünkben. Mint értesülünk, folyó hó 18-án délelőtt 8 órakor Ómalomsokon, fél 12 órakor Ujmalomsokon és délután 4 órakor Cskivádon tartja beszámolóját a népszerű képviselő.

— **Nagy támogatást** ígér a belügy-miniszter a városoknak a kislakások építésénél. A nemzetgyűlés által megszavazott 300 millió egy részét a vidéknek utalják ki.

— **Főmunkatársunk családi öröme.** Sági Tamás áll. tanítóképző-intézeti tanárt, lapunk belső munkatársát f. hó 8-án kedves családi öröm érte, amennyiben szeretett neje, Somló Ilona egy egészséges szép fiúcskával ajándékozta meg. A közszeretiben élő család a múlt évben váratlanul elveszítette legkisebb fiacskáját: Zoltikát és némi vigasz a most is gyászoló szülők lelkére az újszülött. Kívánjuk, hogy leljen is fel szívük magzatában ősszel vesztett reményességüket.

— **A Kath. Nőegyesületek főtitkára** kéri az egyetek vezetőségét, szíveskedjenek minél több egyesületi tag kíséretében kedden e hó 20-án 2/5 órakor délután a nagytemplomban a méltóságos megyés püspök, dr. Rott Nándor üdvözlésére megjelenni.

— **A csáktornyai asszonyok virágokat szórtak a magyar tisztek lábai alá.** A napokban éppen hetivasár volt Csáktornyan, amikor a határkigazgató bizottság tagjai autókora a városba érkeztek. Ekkor olyan epizód játszódott le, amely mindennél jobban bemutatta az ántánt megbizottainak Csáktornya törhetetlen ragaszkodását az anyaországhoz. Történt ugyanis, hogy a hirtelen összeverődött sokaságból asszonyok léptek elő s a magyar tiszteknek a lábai alá nyalábokban szórták a virágot. A magyar megbizottakat könnyekig meghatotta ez az érzékeny jelenet s csak ennyit tudtak mondani meghatottságtól: „Minden el voltunk készülve, de ilyen megtiszteltetésre nem. Nemcsak virágot szórtak mos elénk, hanem hitet tettek törhetetlen magyar hűségükről. Szívünkben közzönjük.” A jugoszláv jogrend s a nagy felszabadító államhatalom természetesen vérg volt sértve s a csáktornyai asszonyoknak úgy válaszolt, hogy közülük tízet letartóztatott, börtönbe vetetett s minden törvény nélkül három napig fogva tartotta. Isten tudja, meddig ülnék büntetésüket, ha nyilván valami felsőbb hatalom közbelépésére szabadon nem kellett volna őket bocsátani.

— **A székely fiúk Nagykanizsán.** Ennek az útnak első célja volt az, hogy menza alapjukat, amely több mint kétszáz erdélyi fiút lát el a tanév folyamán, gyarapítsák hogy az otthonukba visszatérni nem tudó bajtársakat a legszomorúbb nélkülözésektől megmentsék; első célja az volt, hogy a maguk erejéből teremtsenek maguknak megélhetést. Ebből a szempontból is fényesen sikerült lerándulásuk, mert szereplésük közei 30.000 korona tiszta hasznót hozott eddig is, pedig még jönnek az adományok természetben és pénzben is s adja Isten, hogy hamarosan ne is akadjanak meg. Ennél az anyagi sikernél sokkal jobban érdekli a krónikást és sokkal többre kell becsülnünk az erkölcsi sikert: hogy már az első pillanatban édes gyermekeivé tudtak válni mindenkinek, a szivekbe tudtak fészkelődni a fehérsapkás, mosolygós arcú, daliás fiúk s ettől kezdve szorgalmuknak, ösztentartásuknak és tehetségüknek babérait egymásután aratták a szombat esti f. évi szeptember 3-iki hangversenyen, a bohémhangulatu mulatságon és a vasárnapi népnepélyen.

— **Hatmillió hadirokkant a világon.** A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal közrebocsátott statisztikája szerint mintegy hatmillióra tehető az összes hadirokkantak száma. Ez a szomorú tekintélyes szám az egyes hadviselt országok között a következőképpen oszlik meg: Franciaország 1,500,000, Németország 1,400,080, Anglia 1,700,000, Olaszország 570,000, Lengyelország 320,000, Egyesült-Államok 254,000, Cseh-Szlovák köztársaság 178,000, Ausztria 164,000, ugyanahnyai a szerb, a horvát és a szlovén hadirokkant. Kanada 88,000, Románia 84,000 és Belgium 40,000 rokkantat mondhat magának.

— **Halálozás.** Folyó hó 12-én helyezték örök nyugalomra, Bakonyország közszeg nagy részvétele mellett, Kelemen Dezső szövetségünk otáni elnökének sógornejét, Kovács Jenőné szül. Kocsis Erzsébet. A megboldogult fiatal asszony eltávozott szerettei köréből s utolsó óráit rendkívül súlyosra tette az a körülmény, hogy szeretett férjének, aki Amerikában van, egy utolsó istenhözszódot sem mondhatott. Hozzá tartozói gyászában mély részvételt osztozunk.

— **Telefonközpont Szepteken.** Szeptek a közeljövőben telefonközpontot fog kapni, mely a zalaegerszeg—zalabéri vonalba lesz bekapcsolva s Zalabér viszont direkt vonalat kap Zalazentgróttal. Ezek az újonnan létesítendő vonalak nagy hiányt pótolnak s építésük éppen azért rövidesen megkezdődik.

— **Csáktornán is csomagolnak a jugoszlávok.** A megszállott területről érkező hírek szerint a csáktornyai laktnyárból minden felszerelést vasuton Varasdra szállítanak és a csomagolási és szállítási kedv oly nagy arányokat öltött, hogy az állami épületekről még az ablakokat is elviszik.

— **Autóhálozást a Nagyalődön.** Debreczenből írják: Pénzügyi körök nagyobb alföldi városaink környékén autóforgalmi vállalatok létesítését tervezik. A városok piacát, kereskedelmét és iparát így a legszorosabb kapcsolatba akarják hozni a termelők és fogyasztók nagy tömegeivel. Naponta minden irányban 3—4 menetrendszerűt járat volna. A tervezők remélik, hogy a vállalkozás nagy segítségükre lesz a kisgazdáknak. Főlöszleg lovaikat eladhatják és tehenet tarthatnak helyette. A városba utazáshoz ugyanis nem lesz szükség saját kocsisúvarra, az autó, amin gyorsabban és amin kényelmesebben lehet utazni, teljesen pótolni fogja. A terv mielőbbi megvalósítása különösen a tanyarendszerű városokra volna előnyös és kívánatos.

— **Megnyílik a vasuti tisztképző tanfolyam.** Hegyeshalmy Lajos kereskedelemügyi miniszter intézkedésére a vasuti tisztképző tanfolyam, amely a háború óta előadásaitelfüggeszteni volt kénytelen, e hó folyamán újra megkezdí működését Budapesten a Luther-utcai helyiségekben.

— **A szerb hadsereg felesküdt Sándor királynak.** A megszállott zalai részokról érkezett hírek szerint a szerb hadsereg egyes alakulatai felesküdték Sándor szerb királynak.

— **Baranyába utazni csak utiigazolvánnyal lehet.** A szerb megszállás alól felszabadult területekre még mindig csak utiigazolvánnyal lehet utazni. A jelenleg fennálló utazási szabályok a következők: Szomszédos forgalom: a határ melletti birtokosoknak a volt demarkációs vonal átlépésére eddig kiadott igazolványai hatályukat veszítik, új határszéli igazolványok kiállítására a további rendelkezésig tilos. Beutazás a felszabadult területekre az I. foku rendőrhatalóság utiigazolványaihoz van kötvé, de ezen igazolvány az átlépésre csak akkor jogosít, ha az átlépést az egyes vonalon felállított ellenőrző állomások engedélyezik. Kiutazás a felszabadult területeiről szintén az I. foku rendőrhatalóság igazolványához van kötvé, de az átlépéshez ezeknek is szükséges az ellenőrző állomások engedélyezése.

— **Új csendőrszörök Zalamegyében.** Zalavármegye területén 10 új csendőrszörök állítanak fel. Így Alsóbogodon, Bakon, Barabáscszen, Pusztamagyaródr, Rigyáczon, Nagybakonakon, Ukkon, Balatonedericsen, Rezin és Zalaapátiban.

— **Langha a borpiac.** Az ó-borarak meglehetősen változatlanok, mert a belföldi kereslet korlátozott határok között mozog. Az Ausztriába való eladások és szállítások a politikai helyzet következtében majdnem lehetetlenek, egyéb külföldi piac pedig most nem jön tekintetbe. A szüreti kilátások az ország legtöbb részében meglehetősen kedvezőek. Kötés mustira, vagy új borokra nagyon kevés történt, mert a kereskedők tartózkodóak. Elsőrendű urasági mustot hektoliterenként 2000—2100 K-ért adtak.

— **A marhabus ára Zalában.** A törvényhatósági árvizsgáló bizottság az egész megye területére a következőleg állapította meg a bus árát: marhabus 22 K, növendék 26 K. A silányabb állatok árára nézve az árvizsgáló bizottság megkereste a városi hatóságot, hogy tegyen javaslatot ezen buszárakra nézve, olyan értelemben, hogy 20—25 százalékkal olcsóbban állapítsák meg az árát a fenti áraknál.

— **Megmérgezte az apját.** Lengyeltóti közelében a napokban rémes dráma játszódott le. Czobor Gáborné kaposvári asszony házat akart vásárolni, de kevés volt hozzá a pénze, miért is leányával együtt Lengyeltóti mellett lakó vagyonos apjához utazott, hogy tőle szerezze meg a hiányzó összeget. Az öreg ember megtagadta leánya kérését, mire Czoborné és leánya másnap reggel elutaztak a faluból. Az asszony és leánya eltávozása után az öreg embert holtan találták házában. Kiderült, hogy az asszony éjjel mérget adott be neki, hogy ily módon megszerezhesse az öreg vagyont. Czobornét és leányát a lengyeltóti csendőrség megkeresésére Kaposváron letartóztatták.

— **Pápa város adóhivatala** ezennel értesíti az adózó közönséget, hogy a forgalmi adó bejelentési lapokat tartsa magánál, mert városi kiküldöttek fogják azokat összeszedni.

— **Farkasok garázdálkodása.** A szerbek gyöngye lábón álló uralmuk biztosítására mindenütt elszedik a lakosság fegyvereit. A dudadak ilyenformán hihetetlen módon elszaporodnak és óriási károkat okoznak. A szerbek evvel persze keveset törődnek. Nekik a terület fölötti impérium megtartása a fontos, nem az, hogy a lakosság nyugadtan éljen. Lika Krbava megyében, mint onnan írják, csapatostól bukkantak föl a farkasok. Nyári időben ez rendkívüli jelenség. A megyével határos Dalmáciába is átlátogattak az ordosok és Obrovac községben 200 birkát, 6 tinót és 6 szamarat pusztítottak el. Zagar faluban fényes nappal megtámadták a juhnyáját és néhány perc alatt 26 birkát, 6 szamarat, 2 sertést és egy kecskét ejtettek zsákmányul.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zsilavy Sándor.

Pápa, 1921 Főiskolai könyvnyomda.

Önkéntes árverési hirdmény.

Koritschoner Vilmos pápai lakos, nagyhantai (Óreghegybeli) mintegy 10 hold kiterjedésű

szőlő és szántóból álló ingatlanai, a rajta kitűnő karban levő épülettel együtt 1921. évi szeptember hó 18-án vasárnap d. u. 3 órakor a helyszínén önkéntes árverésen eladatnak.

Az árverési feltételek a helyszínén közölhetnek, de előzőleg is megtudhatók dr. Lusztig Sámuel pápai ügyvédnél.

Hornyolt cementeserép Kapható KUNT TESTVÉREK

Építőmestereknél PÁPA, Kertsor-utca 27.

ELSŐ KERESZTÉNY BIZTOSÍTÓ INTÉZET Rt.

amely kizárólag keresztény és nemzeti alapítás, elfogad oicsó díjtételekkel és kedvező feltételekkel, **tűzbiztosításokat, jégbiztosításokat, betöréses-lopás biztosításokat, élet- és népbiztosításokat.**

Más társaságnál érvényben levő biztosításokat teljes felelősség mellett vesz át.

Igazgatóság:

Budapesten, IV., Fővám-tér 2., félem.

Főkirendeltségi székhelyek: Budapest, Győr, Debrecze. Kirendeltségek: Szombathely, Kaposvár, Szekesfehervár, Szeged, Esztergom, Kiskunfélegyháza, Nyiregyháza, Eger, Czegled, Kecskemét és Pápa.

Egy ház

12 magyar hold földdel, gazdálkodásra kiválóan alkalmas, minden órán eladó. Lehetőleg dollárookban fizetendő. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Csépleshez

Motorbenzin	Gépolaj
Motorhengerolaj	Gőzhengerolaj
Sárga gépszir	Gyanta
Csapágyfém	Gépszij
Ponyva	Varrószij
Zsák	Klingerit
Mérlegek	Asbest Pakolások

békebeli minőségben garanciával raktárról azonnal kaphatók

Hütter Vilmos

műszaki és gépkereskedőnél.

„Lister” angol motorok magyarországi képviselete.

PÁPA, Főter 17. Telefon 121.

Vasuti menetrend.

Indul Pápáról:

Budapest felé: 1 óra 46 p.-kor naponta (személy v.); 8 óra 4 p.-kor vasárnap kivételével naponta (sz. v.); 16 óra 31 p.-kor hétfőn, szerdán, pénteken (gyors v.).

Győr felé: 4 óra 35 p.-kor naponta (sz. v.); 17 óra 50 p.-kor naponta (v. v.).

Fehring felé: 4 óra 43 p.-kor naponta (sz. v.); 13 óra 15 p.-kor kedden, csütörtökön, szombaton (gy. v.).

Szombathely felé: 8 óra 16 p.-kor naponta (vegyes v.); 20 óra 3 p.-kor naponta, vasárnap kivételével (sz. v.).

Bánhida felé: 10 óra 35 p.-kor hétfőn, szerdán és pénteken (v. v.).

Varsány felé: 14 óra 10 p.-kor naponta (v. v.).

Csorna felé: 4 óra 40 p.-kor naponta (v. v.); 16 óra 40 p.-kor naponta (v. v.).

Hirdessen a „Dunántúli Hazánk”-ban.